

ÅPENHETSRAPPORT 2018

- INNSYN I VÅR KVALITETSSIKRING

MØRE OG ROMSDAL REVISJON IKS

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Forord

Vi i MRR ønsker å være den **foretrukne** leverandøren av kommunale og fylkeskommunale revisjonstjenester i Nordmøre og Romsdal. Dette vil vi oppnå gjennom våre kjennetegn som består av akronymet **EKTE**.

Hvis vår adferd både internt og eksternt kjennetegnes ved at vi er

- ▶ Engasjert
- ▶ Kvalitetsbevisst
- ▶ Troverdig og
- ▶ Endringsvillig

så tror vi at vi bidrar til samfunnsrollen som revisor og at vi er med på å bygge tillit i kommunal sektor.

Våre kjennetegn gjenspeiles i vår perspektivtenkning både med tanke på strategi og handlingsplaner. Vårt mål er at dette i sum skal lede frem til at innbyggerne som bor i vårt revisjonsdistrikt skal få bedre kommuner å bo i.

Vi er ikke underlagt rapporteringskravene i revisorloven og har derfor ikke plikt til å utarbeide en åpenhetsrapport. NRKF (Norges kommunerevisorforbund) anbefaler likevel sine medlemmer å utarbeide en slik rapportering så langt kravene i revisorloven passer.

Vi har derfor sagt i våre oppdragsavtaler at vi skal utarbeide en slik åpenhetsrapport årlig. Vi håper at denne rapporten vil bidra til godt innsyn i vår virksomhet og kan bidra til tillit til gjennomføringen og kvaliteten av regnskaps- og forvaltningsrevisjon av kommunene og fylkeskommunen. Denne rapporten er tilgjengelig på www.mrrrevisjon.no

Veslemøy E. Ellinggard

daglig leder/statsautorisert revisor

Våre perspektiver og kjennetegn

5

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

Etiske retningslinjer og varslingsystem

- ▶ Revisorloven sier at revisor er **allmennhetens tillitsperson** ved utøvelse av revisjon. Videre sier loven at revisor skal utøve sine virksomhet med **integritet, objektivitet** og **aktsomhet**.
- ▶ MRR er ikke underlagt revisorloven sine bestemmelser, men mange av våre ansatte har mottatt sine titler fra Finanstilsynet som statsautorisert revisor og registrert revisor. Titlene er hjemlet i revisorloven.
- ▶ MRR og ansatte er gjennom medlemskapet i NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) underlag deres etiske regelverk, i tillegg er ansatte som er privatmedlemmer i Den norske Revisorforening og Regnskap Norge også underlagt deres etiske regelverk
- ▶ MRR har etablert egnet regelverk og rutiner for varslings.

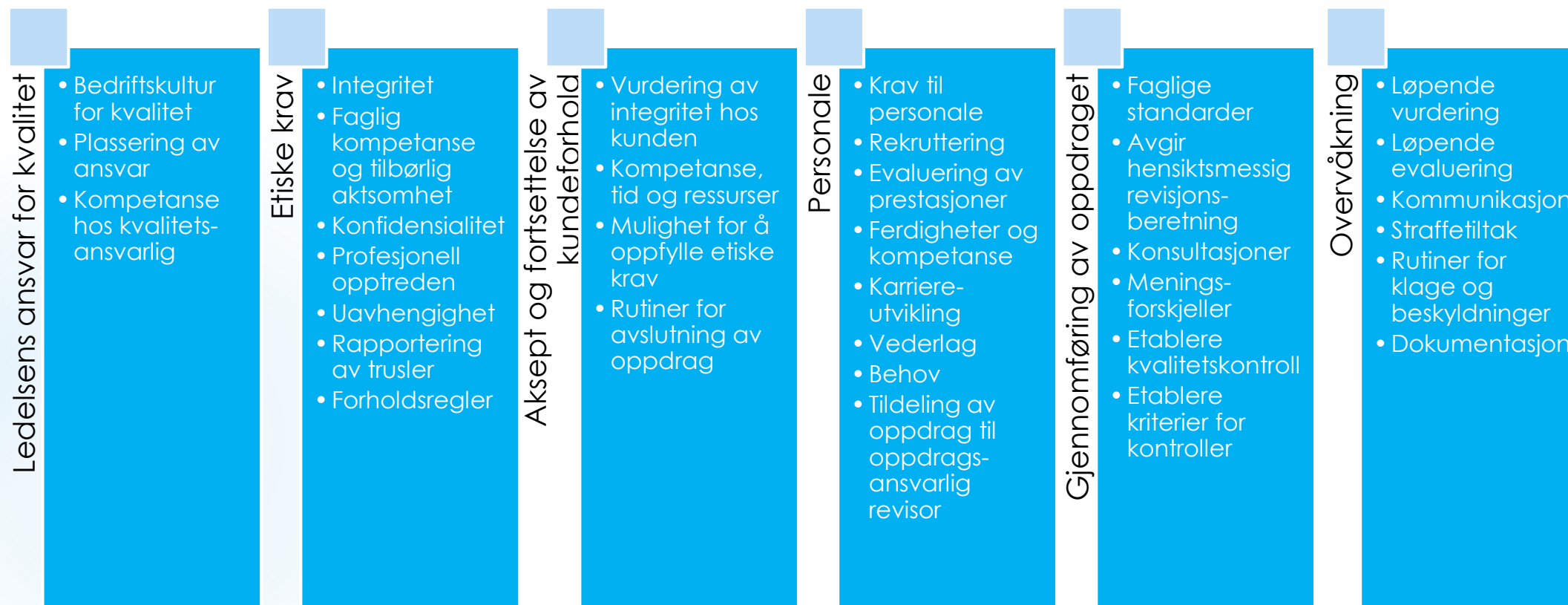
Internkontroll og kvalitetssystem i MRR

- ▶ Vi ønsker å forstå våre kunders behov og tilføre verdi gjennom deling av kunnskap innenfor det som er vår kjernekompetanse som er styring og kontroll, samt våre kjennetegn som **EKTE**.
- ▶ Våre retningslinjer og rutiner for internkontroll og kvalitetskontroll er nedfelt i vår ISQC som bygger på den internasjonale revisjonsstandarden for kvalitetskontroll i revisjonsfirmaer

Internkontroll og kvalitetssystem i MRR forts.

Elementene i MRR sitt kvalitetskontrollsystem

Uavhengighet

- ▶ Vi sikrer uavhengighet på alle oppdrag.
- ▶ For alle kommuner/fylkeskommuner så fyller oppdragsansvarlig revisor ut uavhengighetserklæring som oversendes til kontrollutvalg
 - ▶ Årlig for regnskapsrevisjon, alle medarbeidere fyller tilsvarende ut erklæring til oppdragsansvarlig revisor
 - ▶ Per rapport for forvaltningsrevisjon
- ▶ Uavhengighet på alle oppdrag for regnskapsrevisjon gjennomgås årlig og dokumenteres i vårt revisjonsverktøy, Descartes som en obligatorisk handling.
- ▶ Ved trusler mot uavhengigheten iverksettes tiltak. Dette kan innebære utskiftning av oppdragsansvarlig revisor og/eller team medlemmer. For utførelsen av oppdrag for 2018 er det varslet 3 mulige trusler mot uavhengigheten. Det ble kun ansett nødvendig å iverksette tiltak i 2 av tilfellene.
- ▶ Vi har ikke implementert rotasjon av oppdragsansvarlige revisorer enda. Dette henger sammen med kun 2 års drift i MRR. Likevel har vi oppdrag som har hatt samme oppdragsansvarlige revisor i en årrekke gjennom tidligere selskap. Vi har ikke ansett det nødvendig å gjennomføre rotasjon enda, men det blir vurdert løpende ved oppstart av hvert års revisjon.

Intern kvalitetssikring

- ▶ Vi etterstreber at alle oppdrag skal revideres av et team, dette innebærer at det er mer enn én person involvert i vurderinger, begrunnelser og dokumentasjon.
 - ▶ Arbeidspapir utarbeidet av medarbeidere skal alltid gjennomgås av team manager og/eller oppdragsansvarlig. Oppdragsansvarlig gjennomgår alle arbeidspapirer utarbeidet av team manager. All gjennomgang blir gjort i vårt revisjonsverktøy, Descartes med elektronisk signering og kontrollspor.
 - ▶ Unntak for de minste stiftelsene som i noen grad blir revidert direkte av oppdragsansvarlig revisor.
- ▶ Ev. uenighet på teamet med tanke på vurderinger og konklusjoner blir dokumentert i revisjonsverktøyet vårt, Descartes. Det er oppdragsansvarlig som har den avgjørende myndighet, men fagansvarlig for henholdsvis regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon blir konsultert ved behov.
- ▶ Oppdragsansvarlige regnskapsrevisorer har månedlige møter for diskusjon av problemstillinger og komme frem til konsekvent håndtering av utfordringer. Møtene er hovedverktøyet for å utviklet et felles revisorskjønn innenfor regnskapsrevisjon slik at alle kunder blir håndtert likt.

Intern kvalitetskontroll

- ▶ Alle oppdragsansvarlig regnskapsrevisorer gjennomgår årlig intern kvalitetskontroll.
- ▶ Kontrollen innebærer at en annen oppdragsansvarlig går igjennom sjekklister for kvalitetskontroll for kommunal sektor for å se om vurderinger er tilfredsstillende dokumentert og konklusjoner er tatt på tilstrekkelig grunnlag, samt at alle obligatoriske handlinger er gjennomført.
- ▶ Funnene i kontrollen blir gjennomgått med den oppdragsansvarlige revisoren som er kontrollert, men også i plenum med alle oppdragsansvarlige revisorer for å få en felles diskusjon av grensedragninger og utarbeidelse av felles skjønn.
- ▶ Gjennomført kvalitetskontroll i 2018 har ikke avdekket feil konklusjoner eller mangler i dokumentasjonen av utført revisjon. Kontrollen har likevel vist forbedringsområder for den enkelte oppdragsansvarlig. Dette tas med inn i revisjonen av 2018-regnskapene og videre inn i det systematiske forbedringsarbeidet.

Systematisk forbedringsarbeid

- ▶ Vi har stort fokus på løpende og systematisk forbedringsarbeid, jf. to av våre kjennetegn «kvalitetsbevisst» og «endringvillig».
- ▶ Ved oppstarten av hvert revisjonsår, vanligvis i slutten av august så har vi en 2 dagers intern workshop hvor fokus på kvalitetsforbedring for kommende år fastsettes for regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon. Det vil bli enige om i på denne samlingen blir gjennomført det kommende revisjonsåret på alle oppdrag og blir således målestokken for våre interne kvalitetsgjennomganger etter at oppdragene er ferdigstilt.
- ▶ Forpliktelsen på samlingen er gjenstand for løpende måling gjennom de månedlige møtene mellom oppdragsansvarlige regnskapsrevisorer og samlinger mellom oppdragsansvarlige forvaltningsrevisorer.

Ekstern kvalitetskontroll

- ▶ Som medlem i NKRF (Norges Kommunerevisorforbund) er vi underlagt obligatorisk kvalitetskontroll. Formålet med kontrollen er å sikre at medlemsbedriftene holder en høy faglig standard.
- ▶ Første og hittil eneste kvalitetskontroll i MRR ble gjennomført høsten 2017 og var en oppfølgingskontroll av forvaltningsrevisjon fra en av de tidligere revisjonsenhetene.
- ▶ Hovedkonklusjonen var at forvaltningsrevisjonen var i hovedsak gjennomført i samsvar med god kommunal revisjonsskikk med noen merknader knyttet til forbedringsområder.

Våre eiere

 Møre og Romsdal fylkeskommune

 Molde kommune

 Kristiansund kommune

 Vestnes kommune

 Rauma kommune

 Neset kommune

 Aukra kommune

 Fræna kommune

 Eide kommune

 Averøy kommune

 Gjemnes kommune

 Tingvoll kommune

 Sunndal kommune

 Surnadal kommune

 Rindal kommune

 Halså kommune

 Smøla kommune

 Aure kommune

Våre kunder

- ▶ Våre eierkommuner på Nordmøre og i Romsdal
- ▶ Møre og Romsdal Fylkeskommune (også eier)
- ▶ Kommunale foretak
- ▶ Interkommunale selskaper
- ▶ Stiftelser og legater
- ▶ Kirkelige fellesråd
- ▶ Sokneråd/menighetsråd
- ▶ Vertskommunesamarbeid
- ▶ Mottakere av særattestasjoner

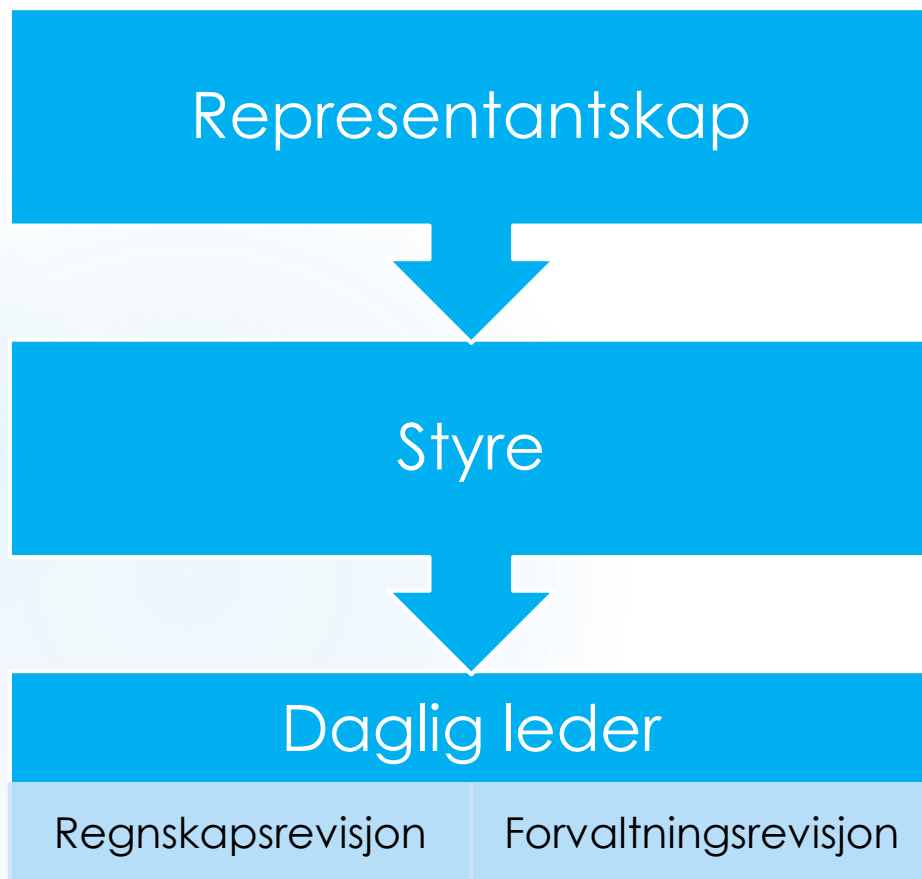
Leveranser

17

- ▶ MRR leverer
 - ▶ Regnskapsrevisjon: 17 kommuner på Nordmøre og i Romsdal, Møre og Romsdal fylkeskommune, KF, IKS, stiftelser, legater, kirkelige fellesråd, sokneråd/meningshetsråd m.m.
 - ▶ Forvaltningsrevisjoner til kommuner og fylkeskommunen
 - ▶ Selskapskontroller og selskapsgjennomganger
 - ▶ Attestasjoner
 - ▶ Internkontroll: kartlegging og testing
 - ▶ Andre undersøkelser og rådgivning

Organisering

18

- ▶ Selskapets øverste organ er representantskapet, hvor alle eierne deltar med ett medlem hver. Den enkeltes stemme vektet etter eierandel.
- ▶ Representantskapet velger selv sin leder. Daglig leder og styrets leder har møteplikt og talerett i representantskapet.
- ▶ Styret består av 5 medlemmer med personlige vararepresentanter. 4 medlemmer med vara velges av representantskapet og 1 medlem med vara velges av de ansatte. Daglig leder har møteplikt og talerett i styret.
- ▶ Daglig leder er leder for hele virksomheten. Alle oppdrag i virksomheten ledes av en oppdragsansvarlig revisor. I tillegg til daglig leder har selskapet 3 oppdragsansvarlige revisorer innen for regnskapsrevisjon og 2 innenfor forvaltningsrevisjon.

MRR

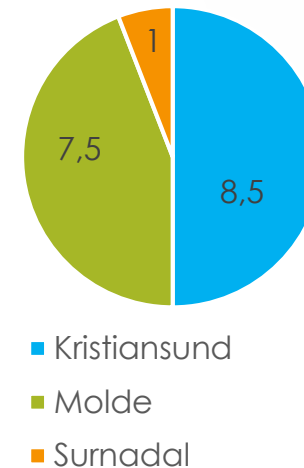
Møre og Romsdal Revisjon IKS

Virksomheten i 2018

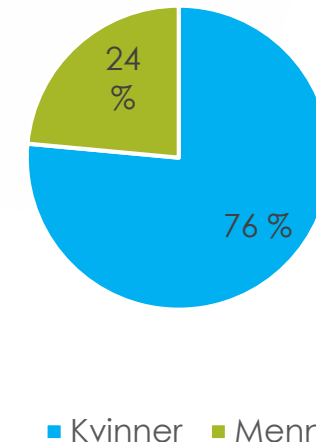
19

- ▶ 2018 har vært vårt første fulle driftsår
- ▶ Hovedkontor i Kristiansund og avdelingskontor i Molde og Surnadal.
- ▶ Avdelingskontoret i Molde flyttet i november til nye lokaler i Storgata 18.
- ▶ Vi har p.t. 17 ansatte høyt utdannede ansatte
 - ▶ 11 regnskapsrevisorer og 6 forvaltningsrevisorer
- ▶ Vedtak i representantskapet om sammenslåing med Komrev 3 (revisjonsenhet på Nordre Sunnmøre) fra 01.01.2020.

Kontorsted

Ansatte

MRR

Møre og Romsdal Revisjon IKS

- ▶ Omsetning 2018: MNOK 19,9 (2017: MNOK 17,2 med 11 mnd. drift)
- ▶ Selskapet har i 2018 gjennomført regnskapsrevisjon, herunder attestasjoner, forvaltningsrevisjon og selskapsgjennomganger
- ▶ Av selskapets omsetning i 2018 utgjør MNOK 17,3 omsetning fra eiere (inkl. inntekter fra kommunale foretak)
- ▶ Selskapet har ikke som mål å gå med overskudd
- ▶ Selskapet har ingen godtgjørelse til sine eiere

Godtgjørelse til styre og representantskap

- ▶ Selskapet utbetaler ikke godtgjørelse til selskapets representantskap.
- ▶ Godtgjørelse til selskapets styre fastsettes årlig av representantskapet. Honoraret er fastsatt slik:
 - ▶ Styrets leder mottar fast kr. 30 000 pluss kr. 1 600 per møte
 - ▶ Styrets nestleder mottar fast kr. 10 000 pluss kr. 1 600 per møte
 - ▶ Øvrige medlemmer mottar kr. 1 600 per møte
 - ▶ Reiseutgifter dekkes etter regning

Etterutdanningspolitikk

- ▶ MRR leverer kompetanse og vi er avhengige av at våre ansatte til enhver tid innehar tilstrekkelig, riktig og oppdatert kompetanse.
- ▶ Våre ansatte er underlagt krav etter etterutdanning både gjennom bransjeforeningene NKRF og DnR. Kravene gjelder oppdragsansvarlige revisorer. Vi etterstreber likevel at alle ansatte skal gjennomføre etterutdanning og kurs uavhengig om det er pålagt eller ikke.
- ▶ Vi har system for felles registrering av etterutdanningstimer og årlig kontroll av etterlevelse av lov, forskrifts- og medlemskrav til timetall og sammensetning.

Samarbeid med andre

- ▶ MRR samarbeider tett med kontrollutvalgssekretariatene til kontrollutvalgene blant våre eiere. Disse består av:
 - ▶ Kontrollutvalgssekretariatet for Møre og Romsdal Fylkeskommune,
 - ▶ Kontrollutvalgssekretariatet for Romsdal og
 - ▶ Kontrollutvalgssekretariatet for Nordmøre
- ▶ Vi er bedriftsmedlem i KS Bedrift gjennom bedriftsavtalen
- ▶ Vi er medlem av NKRF (Norges kommunerevisorforbund) og er fra 2018 representert som medlem og varamedlem i to av forbundets faste komiteer

Samarbeid med andre forts.

- ▶ Selskapet samarbeider med andre kommunale revisjonsenheter i Møre og Romsdal blant annet gjennom lokallaget i NKRF og vi søker også samarbeid med andre der det er naturlig
- ▶ Vi deltar også i forum etablert av Fylkesmannen i Møre og Romsdal for samordning av statlige tilsyn
- ▶ Selskapet har overtatt en eierandel i revisjonsselskapet Revisjon Nor AS på 20% i forbindelse med virksomhetsoverdragelsen fra Distriktsrevisjon Nordmøre IKS.
 - ▶ En ansatt i MRR eier 60% av aksjene i samme selskap.
 - ▶ Det har vært ikke vært transaksjoner mellom selskapene i 2018 ut over viderefakturering av husleie og felleskostnader fra MRR til aksjeselskapet.
 - ▶ Det har vært arbeidet aktivt med salg av aksjene i 2017 og 2018. Arbeidet har enda ikke resultert i et salg ved avleggelsen av denne rapporten.

Fokus i MRR i 2018

25

- ▶ I kundeperspektivet:
 - ▶ Gjennomføring av kommunikasjonsplan med fast innhold (3 møter per år)
 - ▶ Presentasjoner også etter forvaltningsrevisjoner
 - ▶ Gjennomføring av minimum 2 fagdager for våre kunder
- ▶ I samfunnsperspektivet:
 - ▶ Utarbeide åpenhetsrapport
 - ▶ Fokus på etiske problemstillinger gjennom dilemmatreninger
- ▶ I digitaliseringsperspektivet:
 - ▶ Utarbeide hjemmeside for MRR
 - ▶ Tilgang til kunders økonomi- og kontorstøttesystem
 - ▶ Kompetanseheving innenfor kjerneprogramvare

Fokus i MRR i 2018 forts.

26

- ▶ **Finansperspektivet:**
 - ▶ Inndekning av tidligere års underskudd
 - ▶ Kartlegging av tidsbruk for å gi kommune god informasjon om forventet tidsbruk etter endret faktureringsprinsipp
- ▶ **Internperspektivet:**
 - ▶ Kvartalsvise interne fagsamlinger med fokus på kunnskapsdeling (fra 2. kvartal)
 - ▶ Felles arbeidstidsreglement
 - ▶ Start på prosess om prinsippavklaring av samordning av avlønning

Kristiansund 22. mars 2019

27

Per Ove Dahl
styrets leder

Heidi Blakstad Dahl
styrets nestleder

Frank Sve

Anita Øyen Halås

Einar Andersen
ansattrepresentant

Veslemøy E. Ellinggard
daglig leder

“ Vi vil bidra til at innbyggerne i vårt distrikt får enda bedre kommuner å bo i ”

- Møre og Romsdal Revisjon IKS